

universitātes avīze

OTRDIENA,
8. OKTOBRIS,
2002. GADS

Latvijas Universitātes izdevums (iznāk kopš 25.09.1922.)

№3

dzimšanas diena

Universitātes 83. gadskārta

Saulainajā sestdienas pēcpusdienā Mazajā aulā ieradās Senāta priekšsēdētājs, LU vadība, senatori, fakultāšu dekāni, viesi. Skanēja Latvijas un Universitātes himna, un LU Senāta svinīgā sēde bija sākusies.

Tradicionāli 28. septembrī tiek pasniegti diplomu tiem Universitātes Goda doktoriem un Goda biedriem, kas par tādiem tika ievēlēti pagājušā gada laikā. LU dibināšanas 83. gadadienai veltīto Senāta svinīgo sēdi atklāja tā priekšsēdētājs prof. Mārcis Auziņš. Viņš secināja, ka gads pagājis mierīgi, nav notikusi neviena Senāta ārkārtas sēde. Ritējis ikdienas darbs, lai godam sagaidītu Universitātes 83. gadskārtu. Klātesošos sveica arī LU rektors prof. Ivars Lācis.

Latvijas Universitātes Goda doktora grāds šoreiz tika piešķirts:

· Bāzeles universitātes prof. JIRGENAM fon UNGERNAM – STERNBER-

GAM par ilggadēju akadēmiskās sadarbības veicināšanu starp Latviju un Šveici un atbalstu vēstures zinātnes attīstībai Latvijas Universitātē;

· Stokholmas universitātes prof. BENGAM OKEM LENNARTAM BERGMANIM par ieguldījumu Baltijas jūras reģiona vides izpētē un vides zinātnes attīstībā;

· Leipcigas universitātes prof. DĪTERAM ŠULCAM par ilggadēju akadēmiskās sadarbības veicināšanu starp Latviju un Vāciju un atbalstu pedagogijas zinātnes attīstībai Latvijas Universitātē.

· Lionas Polimēru sintēzes laboratorijas pētījumu direktoram, profesoram ALENAM GIJO par LU ķīmijas studiju programmu modernizēšanu.

Latvijas Universitātes Goda biedra grāds šoreiz tika piešķirts SIA "Lattelekom" valsts pilnvarniekam GUNTIM BĒRZIŅAM, kurš ir LU pirmā rektora (1920 – 1923) Ernesta Felsberga

mazdēls. Viņš ir nodibinājis un no personiskajiem līdzekļiem finansē profesora E. Felsberga piemiņas stipendiju. Tā ir vienreizēja stipendija 500 latu apmērā, kas ik gadu tiek piešķirta humanitāro zinātņu programmas pilna laika studentiem. Šogad tā tiks piešķirta jau ceturto reizi.

G. Bērziņš kā SIA "Lattelekom" un Direktoru padomes loceklis un kā valsts pilnvarnieks darbojas, lai samazinātu "Lattelekom" monopola termiņu un sekmētu tā valsts daļas privatizāciju. Piešķirot G. Bērziņam LU Goda biedra nosaukumu, Latvijas Universitāte veicina mecenātisma attīstību Latvijā.

Jau 1990. gadā LU ir noslēgts līgums ar Ministeres universitāti par sadarbību un arī materiālu atbalstu studentiem un doktorantiem. Arī šogad bijusi rektore Marija Vazna pasniedz stipendijas.

2. lpp. ▶

Šajā numurā:

Svarīgākie notikumi septembrī -

Universitātes laikrakstam

foto - Ilze Millere

Universitātei 83. dzimšanas diena - notiek Senāta svinīgā sēde

foto - Andris Dzenis

sveicam

Tiek sveikti LU profesori

No kreisās: prof. R. Kondratovičs, prof. J. Stradiņš, prof. G. Eberhards un J. Savickis

Ar piemiņas medaļu un stipendiju par izcilu veikumu rododendru introdukcijā un selekcijā un dārzniecības attīstīšanā Latvijā LU profesoru RIHARDU KONDRATOVIČU, kā arī par mūža ieguldījumu ģeogrāfijas un ģeoloģijas attīstībā un Latvijas dabas izpētē LU profesoru GUNTI EBERHARDU 24. septembrī sveica

Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA), SIA "Ītera Latvija" un Latvijas Izglītības fonda programma "Izglītībai, zinātnēi un kultūrai".

Šī balva tiek pasniegta jau otro gadu. LZA un "Ītera Latvija" gada balvu varētu saukt par līdzsvarotas attīstības balvu, jo tā tiek piešķirta gan

par vides sakopšanu, gan arhitektūru, gan arī par pētījumiem ģeogrāfijā, bioloģijā, arheoloģijā un dārzniecībā. Cilvēks nepārtraukti attīsta kādu darbību, kas ekonomiski mūs paceļ, bet dažreiz tā degradē vidi, jo neviena darbība nav domājama bez ieviešanas vidē. Tieši tādēļ vairākkārt tika izteikta atzinība mecenātam, "Ītera Latvija" prezidentam Jurim Savickim, kurš ir domājis par to, kā vidi atkal sakopt un padarīt vēl labāku, nekā tā bijusi līdz šim.

Kā pirmais tika sumināts LZA loceklis, habilitētais bioloģijas doktors, valsts atzītais zinātnieks un LU profesors vienā personā Rihards Kondratovičs.

Vairāk nekā 45 sava mūža gadus profesors ir veltījis rododendru audzēšanai (introdukcijai) un selekcijai Latvijā. Izveidojis Baltijas valstīs lielāko rododendru sugu, šķirņu

un citu viņa kolekciju LU izmēģinājuma selekciju audzētavu "Babīte". Rihards Kondratovičs publicējis ap 400 darbu, kuru vidū ir piecas monogrāfijas par rododendriem. Viņš izveidojis 51 jaunu siltumnīcu acāliju šķirni.

Profesors ir veicis arī lielu pedagoģisko darbu anatomijā un fizioloģijā, kā arī administratīvo darbu – bijis Bioloģijas fakultātes dekāns, vairāk nekā desmit gadus – LU prorektors un, protams, paša izveidotās izmēģinājuma selekciju audzētavas "Babīte" vadītājs. Rihards Kondratovičs ir ne tikai izcilis pedagogs, bet arī ļoti laimīgs cilvēks, jo rododendrus viņa vadībā turpina audzēt abi viņa bērni – meita un dēls (LU Bioloģijas fakultātes dekāns asoc. prof. Uldis Kondratovičs), tādēļ šī balva tika pasniegta ne tikai par izcilu zinātnisko veikumu, bet arī par lielo skaistumu, ko profesors un šī audzētava mums katru gadu ir dāvājuši.

3. lpp. ▶

Rektora Atzinības raksts tiek pasniegts arī "Universitātes Avīzes" galvenajai redaktorei Ilzei Brinkmanei

foto - Andris Dzenis

Fotoreportāža no "Universitātes Avīzes" dzimšanas dienas

- 5., 6. un 7. lpp.

Universitātes 83. gadskārta

◀ 1. lpp.

Goda doktora grādu saņēmis arī profesors Alens Gijo

Emeritus profesores goda nosaukums tiek piešķirts Rasmai Garlejai

Rektora Atzinības raksts profesoram Edgaram Melķisim

LU rektors I. Lācis un LU Senāta priekšsēdētājs M. Auziņš fotomirkli ar LU K. Morberga stipendiātēm - topošo arhitekti A. Antenišķi un tēlnieci I. Villu

Senāta svinīgajā sēdē ar diplomu pasniegšanu tika sveikti arī LU emeritus profesora goda nosaukuma ieguvēji, šoreiz: Ojārs Ābolīņš, Guntis Eberhards, Rasma Garleja, Elmārs Grēns, Rihards Kondratovičs, Kārlis Počs, Ausma Špona, Uldis Viestura un Juris Zaķis.

Šajā svētku reizē īpaša LU rektora atzinība tika izteikta:

- "Universitātes Avizes" galvenajai redaktorei ILZEI BRINKMANEI par godprātīgu, profesionālu, ražīgu darbu "Universitātes Avizes" un Latvijas Universitātes labā, kā arī sakarā ar avīzes 80 gadu jubileju;

- Dr. h. filol., emeritus profesorei INTAI FREIMANEI par jauno filologu paaudžu izglītošanu un lielo ieguldījumu latviešu valodniecības un valodu kultūras jautājumu teorētiskā un praktiskā izpētē;

- Dr. h. jur., profesoram EDGARAM MEĻĶISIM par paliekošo ieguldījumu Latvijas Universitātes akadēmiskajā darbībā un Senātā.

Profesora Ernesta Felsberga piemiņas stipendija humanitārajās zinātnēs Ls 500 apmērā šogad tika piešķirta:

- Teoloģijas fakultātes 3. kursa studentei AIJAI SKRASTIŅAI;

- Vēstures un filozofijas fakultātes maģistra studiju studentam IĻJAM BOĻŠAKOVAM.

Profesora Kristapa Morberga stipendiju, ievērojot testamentā minētos norādījumus, līdzās jau ierastajiem Latvijas Universitātes studentiem šogad saņēma arī Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras studiju programmas studente ANITA ANTENIŠKE un Latvijas Mākslas akadēmijas Tēlniecības studiju programmas studente ILONA VILLA.

Senāta svinīgās sēdes noslēgumā viesi un pašmāju ļaudis tika aicināti uz LU Sēžu zāli, kur kopīgi tika paceltas šampanieša glāzes par godu jubilejai.

Jubilejas izskaņā plkst. 17 Lielajā aulā notika krāšņs koncerts. Universitātes ļaudis un viesus iepriecināja Latvijas Filharmonijas kamerorķestris, diriģents no Itālijas Massimo Lambertini, soprāns Alisa Zinovjeva, tenors no Itālijas Džanni Mondžardino, LU jauktais koris "Juventus". Koncertu dāvināja Itālijas vēstniecība u.c. organizācijas, tādēļ šoreiz Universitātes dzimšanas dienā tik daudz skanēja itāļu valoda. Šķiet, mūzika spēja izvilināt pat asaras. Skanēja brīnišķīga itāļu operu mūzika – Verdi, Pučīni, Rosīni. Šie vārdi komentārus neprasa. Aulā ilgi nebija dzirdētas tik skaļas ovācijas un bravo saucieni.

LU Goda doktori: 1. rindā otrais no kreisās - B. O. L. Bergmanis, ceturtais - J. fon Ungerns - Šternbergs un D. Šulcs

LU Goda biedrs Guntis Bērziņš

Minsteres universitātes eksrektore Marija Vazna kā allaž sirsnīgi devīga

"Universitātes Avizes" galvenā redaktore Ilze Brinkmane parakstās LU Rektora Atzinības Goda grāmatā

Materiālu sagatavojuši
GITA LIEPIŅA

Tiek sveikti LU profesori

◀ 1. lpp.

"Ir liels prieks un gandarījums, ka darbs, ko esmu darījis jau turpat pusgadsimta garumā, ir novērtēts atzinīgi un es saņemu šo apbalvojumu. Esmu pateicīgs liktenim, ka tas manu dzīvi ir saistījis ar Latvijas Universitāti kopš 1950. gada, ar Latvijas Zinātņu akadēmiju kopš 1989. gada un ar viņiem tiem cilvēkiem, kuri man ir bijuši līdzās visus šos gadus," atzina Rihards Kondratovičs.

Piemīņas medaļu un stipendiju saņēma arī LZA loceklis, habilitētais ģeogrāfijas doktors un LU profesors Guntis Eberhards. Vairāk nekā 40 sava mūža gadus profesors ir veicis pedagoģisko un zinātnisko darbu LU Ģeogrāfijas (tagad LU Ģeogrāfijas un Zemes zi-

nātņu) fakultātē, noiedams ceļu no asistenta līdz profesora katedras vadītājam un fakultātes dekanam. Sagatavojis augsti kvalificētu mūsdienu ģeogrāfu paaudzi, sekmējis vides un ģeoloģijas studiju izveidi Latvijā. Daudzpusīgs ir Gunta Eberharda zinātnisko pētījumu loks – upju ielejas sistēmu veidošanās Latvijā un Baltijā Ledus laikmeta beigās, pēc Ledus laikmeta un mūsdienās, Latvijas jūras krastu morfoloģija, mūsdienu bioloģiskie procesi klimata izmaiņu ietekmē, Latvijas senāko Akmens laikmeta apdzīvoto vietu bioloģiski morfoloģiskā izpēte un visbeidzot arī daudzi lietišķie pētījumi par bioloģiskajiem procesiem un riskiem, kas saistīti ar cilvēka iejaukšanos dabā.

Profesors publicējis ap 200 zinātnisko un ap 800 populārzinātnisko rakstu, to starpā vairākas mācību grāmatas un monogrāfijas. Lasījis 16 akadēmiskos kursus ģeogrāfijā, dabas aizsardzībā, ģeoeoloģijā un vides monitoringā. Gunta Eberharda mūža veikums vēlēts ne tikai Latvijas dabas izpētei, bet arī, un tas varbūt ir daudz svarīgāk, ar saviem daudzajiem rakstiem un aktīvo darbību viņš ir veicinājis mūsu sabiedrības atziņas attīstību par nepieciešamību šo vidi aizsargāt.

"Paldies par šo lielo apbalvojumu gan Zinātņu akadēmijai, gan "Itera Latvija", gan Izglītības fonda programmai, kas tik augstu novērtējuši manu, es gribētu teikt, nevis izcilo darbu, bet gan darbu, ko esmu

darījis savā ikdienā, uzskatot to par savu pienākumu," atzina Guntis Eberhards.

Kā atzīmēja akadēmiķis Jānis Stradiņš, pateicoties "Itera Latvija" prezidenta Jura Savicka finansālajam atbalstam, jau nākamgad Latvijas Universitātē ir iecerēts jauks projekts – Paula Valtera pieminekļa uzstādīšana Bioloģijas fakultātes priekšā.

"Īpaši jāatzīmē Latvijas Zinātņu akadēmijas un "Itera Latvija" ļoti labā sadarbība," uzsvēra Latvijas Izglītības fonda programmas "Izglītībai, zinātnei un kultūrai" vadītājs Imants Meirovics, "kas lielā mērā veic tās funkcijas, kuras kaut kādu iemeslu dēļ pagaidām nespēj veikt mūsu valsts."

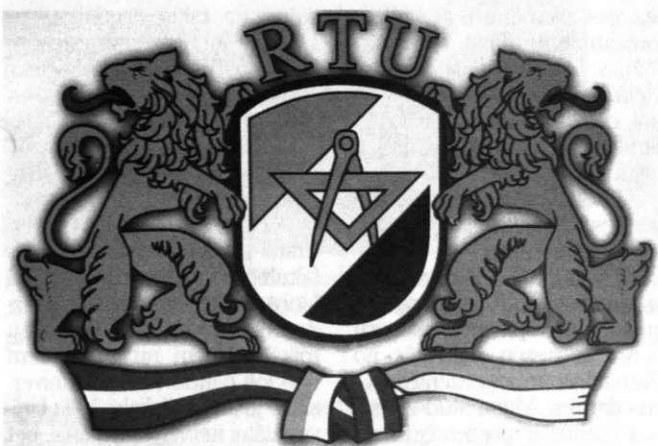
"Es vēlētos akcentēt, ka Latvijā aizvien vairāk iedibinās

mecenāts un spilgts tā piemērs ir tieši "Itera Latvija". Pirms gada šīs balvas tika pasniegtas pirmo reizi, bet jau ilgi pirms tam bija iedibinātas un divas reizes gadā pasniegtas "Itera Latvija" stipendijas vides arhitektūrā. Tas apliecina, ka šī firma ļoti izprot tos virzienus, kas ir nepieciešami topošajiem zinātniekiem, un par to "Itera Latvija" īpaši liels paldies."

Daudzos apsveikumus un atzinības noslēdza SIA "Itera Latvija" prezidenta Jura Savicka vārdi: "Gribu visiem novēlēt ļoti labu veselību, ilgus darba gadus un, kā jau parasti lielajiem zinātniekiem, – jo vairāk viņi atklāj, ka zina, jo lielāks plašums paveras, kas vēl jāizzina."

GITA LIEPIŅA

No Politehnikuma līdz RTU

Tehniskā universitāte ir vecākā augstākās izglītības iestāde Latvijā, jo par vēsturisko sākumu uzskata Rīgas Politehnikumu, kuram 14. oktobrī aprīlī 140 gadu. Par vēsturi stāsta Latvijas Zinātņu vēstures asociācijas viceprezidents JĀNIS KLĒTNIKS.

- Kāds bija Politehnikuma vēsturiskais aizsākums, tā toreizējā nozīme?

- Rīgas Politehnikums – pirmā augstākās tehniskās izglītības mācību iestāde Baltijā – savu darbību uzsāka pirms 140 gadiem, 1862. gada 2./14 oktobrī. Rīgas Politehnikums lauza tehniskās izglītības militārizēto sistēmu, kāda valdīja cariskās Krievijas mācību iestādēs. Politehnikums kļuva par progresīvu tehnisko ideju audēju un zinātnisko atklājumu pārnesēju no rietumu pasaules uz Baltiju un tālāk uz Iekšējās. Tam bija būtiska nozīme Rīgas pilsētas un Baltijas provinču saimnieciskās dzīves attīstībā. Politehnikums izaudzināja akadēmiski izglītus arhitektus, būvzinātniekus, mašīnbūvētājus, ķīmiķus, agronomus un komersantus.

- Kāda bija Politehnikuma atšķirība no citām tālaika mācību iestādēm?

- Tas atšķīrās no citām Krievijas mācību iestādēm ar lielāku akadēmisko brīvību un augstu tehniskās profesionalitātes līmeni. Politehnikums pārņēma Rietumeiropas izglītības sistēmu un mācību programmas. Studijām pieļāva priekšmetu apmācību veidu, nepieturoties pie stingras kursu sistēmas. Tas studentiem deva iespēju brīvi izvēlēties specialitāti un neierobežoja viņus attīstīt individuālās spējas.

- Kāds tolaik bija mācību spēku sastāvs?

- Tas komplektējās galvenokārt no gados jauniem docētājiem, kuri nāca no vadošajām Šveices, Vācijas, Austroungārijas augstskolām, pārnesot tur gūto pieredzi uz Rīgas Politehnikumu. Vairāki mācību spēki kļuva par ievērojamiem un plaši pazīstamiem zinātniekiem. Daļa mācību spēku nāca arī no Tērbatas universitātes.

Rīgas Politehnikuma pastāvēšanas 34 mācību gadus (1862 – 1896) diplomus ieguva 1447 absolventi. Vairākas nozarēs – ķīmijā un lauksaimniecībā – izveidojās atsevišķi zinātniskie pētniecības centri – fizikālās, organiskās ķīmijas un ķīmijas tehnoloģijas laboratorijas, Pētermiņas Lauksaimniecības izmēģinājumu saimniecība.

- Kāds bija tālākais Politehnikuma attīstības ceļš?

1896. gadā Rīgas Politehnikumu pārveidoja par valsts mācību iestādi – Rīgas Politehniko institūtu (RPI). Mācību procesu pārorganizēja Krievijas augstskolu prasībām un ar krievu valodu agrākās vācu valodas vietā. RPI nācās saskarties ar Krievijas augstskolās valdošo birokrātiju, kas studentus orientēja uz augstāku sabiedrības stāvokļa sasniegšanu, nevis uz pilnvērtīgu zināšanu iegūšanu savam profesionālajam darbam.

Politehnikajā institūtā daļēji saglabājās iepriekšējais mācību spēku kontingents, ko pakāpeniski papildināja ar spējīgākiem absolventiem. Turpināja dominēt arī agrākais tehniskās filozofijas racionālais domāšanas veids, kas veicināja zinātnisko pētniecību. Izcilus sasniegumus RPI profesori guva ķīmijas nozarē. Studijās ienāca modernās disciplīnas, kā, piemēram, elektrokīmija, stereokīmija, pilsētu plānošana un labiekārtošana, kuģu būve, gāzes dzinēji, lokomotīves, dzelzsbetona konstrukcijas un daudzi citi speciālie mācību priekšmeti. Tāpēc RPI absolventi tika augsti vērtēti kā ļoti speciālisti ne vien Baltijā, bet arī citās Krievijas guberņās. Pirms I pasaules kara, kad Rīgas industriālais un tirdzniecības potenciāls sasniedza maksimumu, RPI mācījās 2088 studenti. Kara apstākļos, 1915. gada vasarā, RPI evakuēja uz Maskavu, kur tas mācību darbu turpināja līdz 1918. gada pavasarim. Visā RPI pastāvēšanas periodā (1896 – 1918) augstskolu absolvēja 4749 audzēkņi, no kuriem gandrīz pusi veidoja izglītoji agronomi un komersanti.

Cariskajai Krievijai sabrūkot, kara apstākļos izveidojušās pagaidu varas nespēja Rīgā atjaunot ilgstošās politehnikās studijas ne vācu izveidotajā Baltijas Tehniskajā augstskolā (1918. g.

oktobris – 1919. g. janvāris), ne lielnieku Latvijas Augstskolā (1919. g. februāris – maijs).

Tikai nodibinot neatkarīgu Latvijas valsti, paši latvieši varēja izlemēt savas tautas augstākās izglītības jautājumus. 1919. gada 28. septembrī Rīgā tika atklāta pirmā Latvijas valsts augstskola – Latvijas Universitāte (LU), kas vairs nebija tieša politehnikās izglītības turpinātāja, bet gan jauna tipa nacionāla augstskola ar latviešu valodu.

- Kad nodibināja Rīgas Politehniko institūtu, un kāda bija tā attīstība?

- 1958. gadā, izpildot PSRS tautsaimniecības attīstības plāna prasības, republikas valdība uz LVU tehnisko fakultāšu bāzes izveidoja jaunu augstskolu – Rīgas Politehniko institūtu. Jaunais RPI uzsāka mācības piecās fakultātēs – Arhitektūras un celtniecības, Elektroenerģētikas, Ķīmijas, Mehānikas un Neklātienes. RPI ricībā nodeva ēkas Kaļķu (Leņina) ielā 1, Kronvalda bulvārī, Ausekļa ielā u. c. 1968. gadā uzcēla laboratoriju korpusu (Leņina ielā 1a). Pakāpeniski tika izveidotas jaunas fakultātes – Automātikas un skaitļošanas tehnikas (1961), Radiotehnikas un sakaru (1966), Inženierekonomikas (1966). Mehānikas fakultāti sadalīja Mehānikas un mašīnbūves, Aparātu būves un automatizācijas fakultātēs (1964). No Arhitektūras un celtniecības fakultātes atdalīja Inženierceltniecības fakultāti (1979). Ķīmijas fakultāti pārdēvēja par Ķīmijas tehnoloģijas fakultāti.

60. gadu beigās tika uzsākta jaunu mācību korpusu un kopmitnes celtniecība Ķīpsalā. 80. gadu vidū RPI izauga par lielāko augstskolu Baltijā. Studijas noritēja 11 fakultātēs, ieskaitot vakara un neklātienes, kur katrā mācījās 500 – 1200 studentu. Inženiertehniskie darbinieki tika sagatavoti 45 specialitātēs. Bi-

ja nostabilizējies mācību spēku sastāvs ar pieredzējušiem docētājiem – 46 zinātņu doktoriem, 767 zinātņu kandidātiem.

RPI savā 32 gadus ilgajā darbības periodā (1958 – 1990) zinātnisko pētījumu ziņā ierindojās vadošo PSRS augstskolu skaitā. Tika attīstītas daudzas jaunas zinātņu nozares. Nerauģoties uz ideoloģiskajiem spaidiem, RPI beidza vairāk nekā 40 tūkstoši absolventu. Daudzi no viņiem bija apveltīti ar augstu intelektuālo līmeni un labām organizatoriskajām darbaspējām, kas vēlāk ļāva izvirzīties zinātnes, saimnieciskās un politiskās dzīves priekšpulkā. Tādējādi RPI nodrošināja paaudžu pēctecību inženiertehniskajās nozarēs un veica tehnisko zinātņu saglabātāja lomu.

Pārbūves laiks skaudri atsedza trūkumus augstākās izglītības sistēmā. Pirms Latvijas neatkarības atjaunošanas RPI jau uzsāka organizatoriskās izmaiņas, pārejot uz demokrātiskākām pārvaldes formām. To rezultātā 1990. gada martā RPI tika pārveidots par Rīgas Tehnisko universitāti (RTU).

RTU pastāvēšanas 12 gadus studiju sistēmā radītas lielas izmaiņas, kas akadēmisko dzīvi pārveidojušas atbilstoši vispārēji atzītām demokrātiskām izglītības formām, saglabājot augstskolas suverenitāti, kas tagad nostiprināta RTU Satversmē. RTU paveikusi akadēmisko studiju programmu akreditāciju, un tai ir tiesības izsniegt valstiski atzītus diplomus. RTU ir kļuvusi par cienīgu pirms 140 gadiem izveidotās augstākās tehniskās izglītības mantinieci un tās turpinātāju nākotnē.

Ar JĀNI KLĒTNIKU sarunājusies ANDA LASE

Medicīna un zinātne

Sagaidot Latvijas Universitātes 83. gadadienu, Medicīnas fakultātē 19. septembrī notika zinātniska konference, kurā ar medicīnu saistītus referātus lasīja 11 studenti no dažādām fakultātēm.

Atklāšanas ceremonijā studentus uzrunāja LU Medicīnas fakultātes dekāns profesors Uldis Vikmanis. Viņš puda gandarījumu par to, ka ir pārstāvētas dažādas fakultātes, jo "vislielākie sasniegumi parasti ir tajās nozarēs, kur ir dažādu zinātņu punktu saskarsme". Profesors vēlēja panākumus konferences dalībniekiem gan šajā notikumā, gan arī turpmākajā darbā.

Pasākuma dalībniekus sveica LU zinātņu prorektors Indriķis Muižnieks. Viņš uzsvēra, ka LU studenti vienmēr ir izdomas un labu ieceru pilni un šādas konferences lielā mērā rodas no pašiniciatīvas. Reizēm tam gan pietrūkst noturības, un tādēļ svarīga ir fakultāšu sadarbība. Būtiski ir arī – padarīt šo konferenci redzamu pasaulē. Tas šo tradīciju vērsta plašāku un padarītu noturīgāku.

Līdzās "ūrajai" zinātnei nepieciešams darboties arī praktiski – meklēt sponsorus, dibināt kontaktus. Tā visa ir dzīves pieredze – sociālās uzvedības skola. Latvijas Universitāte studentiem sniedz gatavību dzīvei un spēku darboties.

Sekoja studentu zinātnisko darbu prezentācijas. Referātus vērtēja žūrija, kuras sastāvā bija profesori U. Vikmanis, V. Kluša, Z. Aivars, R. Muižniece, A. Žilēviča, studente K. Žagare un J. Pudulis – LU Medicīnas fakultātes studentu pašpārval-

des priekšsēdētājs.

Konferences darba gaitā notika LU ar Medicīnu Saistīto Studentu zinātniskās biedrības dibināšana un statūtu apstiprināšana. Vakars turpinājās klubā "Pulkvedim neviens neraksta".

Ar nepacietību tika gaidīts žūrijas komisijas vērtējums. Lielo Balvu saņēma Zane Slucka. Viņas darba tēma bija "Kuņģa ļaundabīgo audzēju antigēnu seroloģiska identifikācija un to molekulārais raksturojums". Pirmās vietas ieguvējs bija Pēteris Loža par darbu "Hepatīta B vīrusa daļiņu rekonstrukcija *in vivo*". Otrajā vietā - Jelizaveta Sjakste. Darba nosaukums – "Pretēju virzienu izmaiņas NO koncentrācijā smadzeņu garozā un smadzenītēs zem sevoflurāna un izoflurāna anestēzijas, NOS inhibitoru un lipopolisaharīda izraisītās modifikācijas".

Trešo vietu dalīja Olga Kirjanova ar darbu "Skābekļa radikāļu loma šūnas funkcionēšanā un izpētes iespējas" un Olga Korotejeva ar darbu "Mildronāta efekts uz eksperimentāli radītas aterosklerozes ar un bez endoteliālās disfunkcijas".

Par atraktīvāko sniegumu tika atzīts Jāņa Šavlovskā lasītais referāts, kura tēma bija "Arteria epigastrica inferior projekcija uz vēdera priekšējās sienas atkarībā no cilvēku antropometriskajiem rādītājiem".

Ipašas skatītāju simpātijas ieguva Jānis Šavlovskis un Pēteris Loža.

LU atjaunojoties Medicīnas fakultātei, notika arī pirmā studentu zinātnisko darbu konference. Tā bija vēltita profesoram Rudzītim. Ir pagājuši trīs gadi, un Medicīnas fakultātē gan studenti, gan profesori

lēma, ka jādibina LU ar Medicīnu Saistīto Studentu zinātniskā biedrība.

Tā par godu Universitātes dzimšanas dienai notika konference, kuras aizbildne bija profesore AIJA ŽILĒVIČA – mikrobioloģe, kura strādā ar medicīnas un optometrijas studentiem un bioloģijas maģistrantiem.

– Kā jūs vērtējat konferenci?

– Šodien ir liela diena, jo fakultātē sāk darboties studentu zinātniskā biedrība. Lai gan esmu uzņēmusies aizbildniecību par konferenci, visu lieliski paveica paši studenti.

Jau 30 gadus strādāju ar medicīnas studentiem un jāteic, ka viņi ir ļoti aktīvi. Studenti saprot, ka šī profesija nepārtaukti ir saistīta ar jauniem atklājumiem, un viņiem patīk aktīvi piedalīties zinātniskajā darbā.

Atjaunojoties LU Medicīnas fakultātei, lielu aktivitāti jau no dibināšanas dienas izrādījusi Anatomijas un histoloģijas katedra. Tajā darbojas studentu zinātniskais pulciņš, kurā tiek izstrādāti vērtīgi darbi, taču vēl nebija iespējas tos prezentēt. Nu mūsu toreizējie pirmkursnieki jau ir nonākuši līdz piektajam kursam, un ikviens no viņiem atbilstoši savām interesēm izvēlēties darbības jomu.

– Vai mācībspēki atbalsta studentu aktivitātes?

– Mums ir ļoti atsaucīgi mācībspēki. Piemēram, ja students izsaka vēlmi pastrādāt ar mikrobiem, lūdzu, to darīt ir visas iespējas. Mēs dosim visu un atbalstīsim. Protams, tas prasa zināmus līdzekļus, arī enerģiju no mums, bet mēs to labprāt darām. Studenti ļoti

vēlas darboties zinātniskajos pulciņos, taču Medicīnas fakultāte nav tik liela, un tādēļ ir ļoti svarīgi rīkot seminārus par dažādām tēmām. Līdzīgi kā šajā konferencē, tas studentus bagātina, ir vajadzīgs un viņiem ļoti patīk. Svarīgi, lai būtu iesaistītas arī citas fakultātes. Tieši tā, manuprāt, ir Universitātes Medicīnas fakultātes priekšrocība, salīdzinot ar Stradiņa universitāti. Ja cilvēki visu laiku atrodas tikai savā vidē, viņi ir vienpusīgi. Savukārt LU studenti ir interesantāki. Augstskola valda brīva un radoša gaisotne. Nekad agrāk Medicīnas akadēmijā neviens students nepārtrauca manas lekcijas, piemēram, ar šādiem jautājumiem: "Zināt, bet Histoloģijas katedrā teica, ka šīnī vietā ir tādas šūnas, bet jūs sakāt citādi. Kā tas var būt?" Studenti cenšas, domā, ir ļoti brīvi.

– Kādu redzat šīs konferences nākotni?

– Mūsu mērķis ir starptautiskā sadarbība. Piemēram, divi mūsu studenti ar referātiem anatomijā kopā ar profesoru G.Knipši nesen atgriezās no Rumānijas, kur prezentēja savus darbus. Mūsu studenti savus darbus ir prezentējuši arī Vācijā un citur. Viņu aktivitātes ir ļoti vērtīgas un daudzpusīgas. Savukārt uz šo konferenci nākotnē domājam aicināt dalībniekus no Tartu, Viļņas un citu valstu augstskolām.

– Kāds ir jūsu vēlējumš Latvijas Universitātei dzimšanas dienā?

– Esmu ļoti pateicīga Universitātei par atjaunotu Medicīnas fakultāti. Nezinu, cik tas dod Latvijas Universitātei, bet mums šī sadarbība ar dažādu fakultāšu mācībspēkiem un studentiem dod ļoti daudz. Latvijas Universitātē jūtamies lieliski. Vēlu Universitātei nebūt sīkumainai, bet skatīties uz lielajiem mērķiem – studentu izglītību, zinātnes attīstību Latvijas valstij.

MĀRA SADOVSKA

Aija Žilēviča

katru gadu vai reizi divos gados. Svarīgi būtu nākotnē izdot konferences tēzes, arī mācībspēku referātus kādā krājumā.

Būtiski šai jomai piesaistīt arī fakultātes ārņemju studentus, jo viņi nav tik aktīvi. Manuprāt, viņi ļoti labi izstrādā diplomdarbus, taču par aktivitātēm fakultātē viņiem varbūt nav tik daudz informācijas. Viņi nepiedalās studentu pašpārvaldē un citās organizācijās. Domāju, ka mūsējiem viņi būtu "jāvelk" līdzī, lai visi Medicīnas fakultātes studenti, kuri vien vēlētos, arī būtu iesaistīti.

– Kāds ir jūsu vēlējumš Latvijas Universitātei dzimšanas dienā?

– Esmu ļoti pateicīga Universitātei par atjaunotu Medicīnas fakultāti. Nezinu, cik tas dod Latvijas Universitātei, bet mums šī sadarbība ar dažādu fakultāšu mācībspēkiem un studentiem dod ļoti daudz. Latvijas Universitātē jūtamies lieliski. Vēlu Universitātei nebūt sīkumainai, bet skatīties uz lielajiem mērķiem – studentu izglītību, zinātnes attīstību Latvijas valstij.

"Konničiva! – Labdien!"

31. maijā, kad nupat bija iznācis (pēdējais pirms vasaras brīva laika) "Universitātes Avīzes" numurs, atgādājās kas lasītāju ievēribas cienīgs – Japānas vēstniecība uzņēma 1. japāņu valodas kursa dalībniekus.

Piedalīšanās noteikumi bija demokrātiski: japāņu valodas prasmī varēja demonstrēt jebkurš Latvijas augstskolu students. Pieteikumus ņēma vienā no diviem zināšanu līmeņiem: pirmajā (pēc viena gada apmācības) un otrajā (ne mazāk par trim apmācības gadiem). Komisija, kuras sastāvā bija LU pasniedzēji, Japānas vēstniecības darbinieki, Rīgas Kultūras skolas skolotāja un arī galvenā sponsora – Čehu avioliņiņu – pārstāvis, gan ļoti labvēlīgi, bet arī prasīgi vērtēja studentu japāņu valodas zināšanas. Komisiju vadīja Japānas

vēstniecības pagaidu pilnvarotais lietvedis Hiroši Okada.

Katrs konkursa dalībnieks uzstājās ar iepriekš sagatavotu isu referātu japāņu valodā un pēc tam atbildēja uz jautājumiem.

Prezentētās tēmas bija ļoti dažādas, tajās atspoguļojās Latvijas Universitātes studentu intereses, rūpes un cerības. Ieva Tretjuka stāstīja par "Latviju un trim Baltijas valstīm"; Kristīna Osmolovska – par "Mīlestību"; Irina Saviča apsprieda jautājumus par "Cilvēka veselību mūsdienās"; Ieva Miķelsone atcerējās "Braucieni uz Norvēģiju"; Sintija Kaņepe sniedza poētiski filozofisku pārskatu par to, kā "Gadalaiki ietekmē cilvēka noskaņojumu"; Ilona Ozoliņa – lirisku eseju par "Cilvēku"; Lote Tisenkopfa bija sagatavojusi socioloģiska rakstura pārskatu "Augstskolu studentu nākotne"; Inese Ava-

na – literāru stāstiņu "Mīlestības četri gadalaiki"; Viktors Garkavijs runāja par "Čiņas mākslām mūsdienā Japānā"; Santa Priede neslēpa to, ka viņu interesē hokejs, un veltīja savu runu "Hokejam un tā faniem"; Oļegs Orlovs dalījās pārdomās par to, cik svarīgi biznesa darīšanās turēt doto vārdu, viņa referātu sauca "Vārdi un sabiedrība"; Linda Galvāne atzinās, ka pārdomājot izglītības izvēles jautājumu, sākusi domāt par izvēli cilvēku dzīvē un sabiedrībā vispār, viņas referāta nosaukums – "Izvēle"; Māris Cars japāniski verbalizēja savus meklējumus turpmākās apmācības jomās un sniedza priekšlasījumu "Pēc universitātes beigšanas".

Pagaidām Latvijā nemaz nav pierasts dzirdēt jauniešus runājam japāniski. Var saprast, kādēļ uztraucās visi: dalībnieki, komisija, līdzjutēji. Pa istam re-

laksēties varēja tikai tad, kad arbitri bija nolasījuši savu "spriedumu". Iesācēju līmenī pirmo, otro un trešo vietu ieņēma Lote Tisenkopfa, Ieva Tretjuka un Inese Avana – visas LU Japāņu studiju 1. kursa studentes. Otrajā līmenī vietas dalījās šādi: Oļegs Orlovs – LU Ekonomikas un vadības fakultātes menedžmenta un ekonomikas 3. kursa students, Santa Priede – Japānas studiju 3. kursa studente, Viktors Garkavijs – Japānas studiju 1. kursa students. Pavēls Sarfs, Latvijas un Igaunijas Čehu avioliņiņu pārstāvniecības direktors, pasniedza īpašu naudas balvu Oļegam Orlovam.

Japānas vēstniecības darbinieku (Okadas un Vaguri kungu) un LU pasniedzējas Jošino Jamamoto sarūpēto dāvanu pietika visiem. Balvas saņēma arī divas Rīgas Kultūras skolas skolnieces – Marina Berezov-

ska un Valērija Žogota, kuras uzstājās ar priekšlasījumiem ārpus konkursa.

Pēc rezultātu paziņošanas sākās jautras un pamācošas izpriecās. Dalībniekiem un līdzjutējiem nu bija vienreizēja iespēja papildam izbaudīt Japānas vēstniecības darbinieku sirsnīgumu un viesmīlību – visi kopā tika aicināti gatavot īpašus japāņu plāceņus no lipīgiem rīsiem. Katrs varēja pavināt arī smago koka āmuru, akuru smalcina iepriekš novārtus rīsus, tad diplomāti ar istu pavāru aizrautību "ķepināja" maizītes.

Atliek vienīgi piebilst, ka konkursa gatavošanā piedalījās arī LU Orientalistikas nodaļa.

Profesore JEĻENA STABUROVA, LU Orientalistikas nodaļas vadītāja

Fotomirkļi no Universitātes preses svētkiem

foto - Ilze Millere

"Universitātes Avīze - 2002" ar jaunajām vizītkartēm - T-krekliem ar "UA" logo

foto - Andrijs Dzenis

Notikumā klāt ir LU vadība - administratīvais direktors J. Stonis, prorektors I. Muižnieks, rektors I. Lācis un prorektors J. Krūmiņš

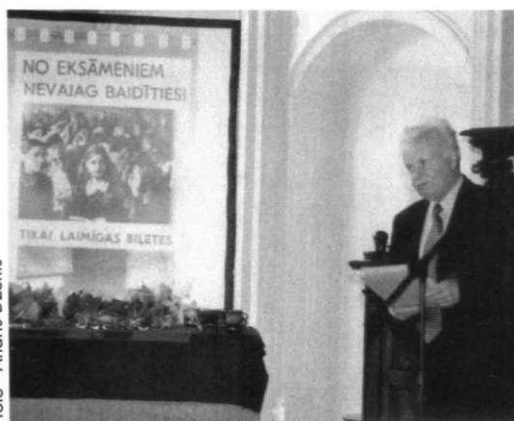

foto - Andrijs Dzenis

Par savu darbības laiku redaktora amatā stāsta prof. Pēteris Zeile, kurš izveidoja arī žurnālu "Universitāte" (50. - 60. gadi)

foto - Andrijs Dzenis

Par pašiem pirmsākumiem - laikrakstu "Students" (20. - 30. gadi) stāsta prof. Rihards Treijs. Viņš redakcijai un savām studentēm Ilzei un Mārai dāvāja arī savu grāmatu "Latvijas valsts un tās vīri"

foto - Ilze Millere

Universitātes laikraksta redaktori - R. Treijs, Dz. Sondore, M. Lejiete, I. Bērsons, P. Zeile

foto - Andrijs Dzenis

"Universitātes Avīzes" vārda krusttēvs Ainis Saulītis

foto - Andrijs Dzenis

Mazā aula ir piepildīta ar gaviļnieces sveicējiem

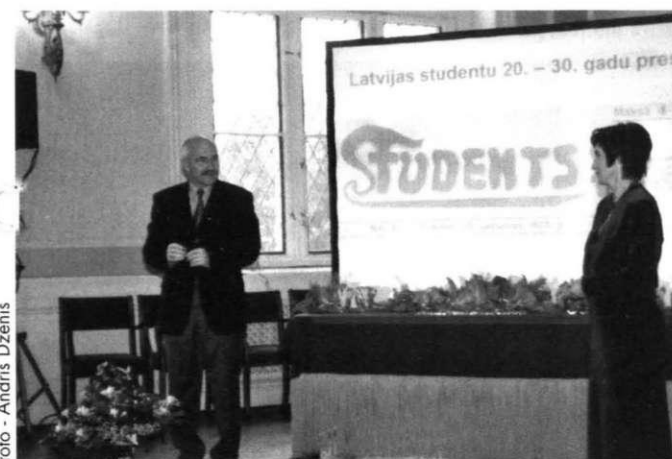

foto - Andrijs Dzenis

Pirmais sveicējs - LU rektors profesors Ivars Lācis. Cik patīkami - ar skaistu ziedu klēpi pie kājām!

foto - Ilze Millere

Bijušie un esošie avīzes veidotāji ar eksrektoru profesoru Juri Zaķi

Fotomirkļi no Universitātes preses svētkiem

foto - Andris Dzenis

Strādāt pat naktī mums vēl Studiju daļas vadītāja L. Sprūge, jo dāvina pildspalvu ar gaismekli

foto - Andris Dzenis

Toties profesors R. Kondratovičs aicina atpūsties uz Babīti skaisto rododendru ielokā

foto - Andris Dzenis

Profesors A. Bankavs mudina būt tādai preses naglai, par kādu Parīzē kļuva Eifeļa tornis

foto - Andris Dzenis

Ielūkoties nākotnē, t.i., arī pavasarī, mums vēl kolēģes no laikraksta "Jaunais Inženieris"

foto - Andris Dzenis

Par spītību un neatlaidību mūs tagad uzslavē kādreizējais LU budžeta komisijas priekšsēdētājs Ojārs Judrups

foto - Andris Dzenis

Pastaigas pa alām atmiņā atvedina Indulis Krauze un fonds "Juventus", kas ir arī kora "Juventus" un kora "Minjona" pārstāvju izskatā

foto - Andris Dzenis

Laikraksta viscītīgākais lasītājs Jānis Brikmanis atgādina par mūsu kopīgajām naktīm mežā pie ugunskura, kā arī to, ka dzejniece Ilga Rismane uzrakstīja par viņu pirmo rakstu "Padomju Studentā"

foto - Andris Dzenis

Eksrektors Juris Zaķis ar kundzi Anitu aicina būt gaišiem kā sveces liesma

foto - Andris Dzenis

Profesore I. Rumba nes sveicienu no LU mediķiem

foto - Andris Dzenis

Skaisti vēlējumi un arī turpmākās sadarbības ieceres no LU filologiem un pedagogiem

foto - Andris Dzenis

Eiropakultāte mūs palutināja ar saldumiem

foto - Andris Dzenis

"Vāpes" dāvētais māla pulkstenis rāda precīzu laiku

foto - Ilze Millere

Svētku klīnģeris ir ne tikai skaists, bet arī ļoti, ļoti garšīgs – par to paldies Rutai Blauas kundzei un "Tērbatas virtuvei"!

foto - Ilze Millere

Mūs sveica arī Augstākās izglītības padomes priekšsēdētāja profesore Baiba Rivža

foto - Ilze Millere

Lai svētki noritētu jauki, svarīgs ir drauga atbalsts...

foto - Ilze Millere

Sirsnīgs un miļš paldies visiem, visiem, kas mūs sveica gan klātienē, gan neklātienē, un palīdzēja mums visiem justies kā īstos svētkos!

foto - Ilze Millere

... taču ļoti svarīgs ir arī ģimenes atbalsts

foto - Ilze Millere

Ar bijušajiem kolēģiem ...

foto - Andris Dzenis

... ar kurām(-iem) prieks tikties allaž

Bet svinības, protams, turpinājās redakcijā...

APSVEIKUMA TELEGRAMMA

Starpaugstskolu studentu konferences "Izglītības politika. Situācijas attīstība Latvijā" dalībnieki sveic Universitātes Avīzi

gadu jubilejā!

Vēlam pašai ilgtspējīgākai studentu avīzei aizrautīgu un godprātīgu darbu izglītības problēmu atspoguļošanā un izpratni studentu un docētāju darbos un nedarbos!

Izglītības un zinātnes ministrs:

Docētāji:

Starpaugstskolu studentu konferences dalībnieki sveica "Universitātes Avīzi" 80 gadu jubilejā.

Sveicēju vidū - izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Greiškalsns, docētāji, PRIVA, LU, DU, LSPA, LMA un LPA studenti. Sekojo aptuveni 300 parakstu

Tēvijas fonda balvas korespondentiem

Godājamās dāmas un kungļi! Latvijas Korporāciju apvienības LKIAI izveidotā žūrijas komisija (es pats, pensionēta Doubleday izdevniecības darbiniece Anna Rumaka, dzejnieks Modris Mednis) izvērtēja pagājušā akadēmiskā gada "Universitātes Avīzi" un nāca ar sekojošiem lēmumiem:

Trīs Tēvijas fonda proponētās godalgas (Ls 20 katra) pienākas sekojošām personām:

- Andai Lasei – par daudziem labiem rakstiem;
- Gitai Liepiņai un Lindai Kalniņai – par labiem sacerējumiem un intervijām ar interesantām personām.

Ievēribu pelnījuši vēl ir:

- pagājušā gada laureātu Māras Sadovskas un Viļas Apinītes raksti un intervijas;

- Ērika Sārta sacerētā Arnolda Spekkes biogrāfija;
- Jāņa Palkavnieka un Ilzes Brinkmanes raksti un intervijas.

Žūrijas komisija izsaka atzinību avīzes redakcijai un autoriem par veikto darbu un novēl labas sekmes nākotnē.

Patiesā cieņā –
ANDREJS BAIDIŅŠ,
Tēvijas fonda kasieris

P.S. Ši ir tradīcija jau vairāku gadu garumā – Latvijas korporāciju saimes ārzemēs Tēvijas fonds vērtē un apbalvo "Universitātes Avīzes" korespondentu veikumu. Paldies par ieinteresētību un balvām!

Redakcijas vārdā – galvenā redaktore **ILZE BRINKMANE**

Lien ārā!

Sērfo pa Eiropu ar savu EURO<26 jauniešu karti!

- 200 000 atlaides 36 Eiropas valstīs Tev un Taviem draugiem līdz 26 gadiem
- Eiropā populārākā jauniešu karte Euro<26 tagad arī Latvijā - Rīgā, Jelgavā, Ventspilī, Tukumā, Bauskā, Limbažos ...

EURO<26

www.euro26.lv

info@euro26.lv

Rīgā, Lāčplēša 29, t. 7280261

Diploms – Bibliogrāfijas nodaļai

Projekta "Latvijas bibliogrāfiskās informācijas resursi" noslēgums, kompaktdiska prezentācija, uzvarētāju apbalvošana visās nominācijās notika Nacionālajā bibliotēkā 11. septembrī, izstāde apskatāma vēl tagad. Savukārt starptautiska zinātniska konference "Nacionālā bibliogrāfija: no rakstīta līdz digitālajam" risinājās 12. un 13. septembrī. Stāsta LU Bibliotēkas Bibliogrāfijas nodaļas vadītāja DIĀNA PAUKŠĒNA.

– Kā risinājās projekts "Latvijas bibliogrāfiskās informācijas resursi"?

– Sarikojums Nacionālajā bibliotēkā tik tiešām bija noslēgums garākam darba procesam. Daudzu gadu garumā notika konkursi par labākajiem

bibliogrāfiskajiem rādītājiem. Iepriekšējais risinājās 1998. gadā, šogad tajā vērtēja 1999. un 2000. gada izdevumus. Nu publiskoti rezultāti. Tika iesniegti 74 bibliogrāfiskie rādītāji. Visvairāk bija personālo bibliogrāfisko rādītāju, kuru vidū arī LU Bibliotēkas sagatavotie. Mēs izdodam bibliogrāfiskos rādītājus LU profesoriem viņu apalājos dzīves jubilejās. Bija diezgan daudz pretendentu: gan no augstskolām, gan citām institūcijām, kuras savējiem veido šādus izdevumus. Mūsu nodaļa saņēma diplomu par sēriju "Latvijas Universitātes zinātnieki". Tika vērtēti divos gados sagatavotie izdevumi. Mēs šajā laikā esam sagatavojuši un izdevuši bibliogrāfiskos rādītājus septiņiem zinātniekiem: Edvinam Vanagam, Visvaldim Kuršam, Imantam Plot-

niekam, Kalvim Torgānam, Jurim Bojāram, Igoram Danilānam, Alfrēdam Miltiņam. Diviem gadiem tas ir daudz. Žūrija izstrādāja vērtēšanas kritērijus: lai būtu personu rādītājs, pareizs bibliogrāfiskais apraksts, tāpat – atbilstība nosacījumiem sekmiņam darbam ar rādītāju.

Komisija vienojās, ka nevērtēs poligrāfisko noformējumu, jo tas nav atkarīgs no mums, tipogrāfijas pašas maketē materiālu. Sērija vienādi noformētiem kolēģiem, kam ir savas spiestuves.

Pirmo reizi komisija apzināja bibliogrāfiskās datu bāzes, kā arī kartotēkas visā Latvijā, iesaistot bibliotēkas, skolas, muzejus, arhīvus. Liela daļa no tām ir veltītas novadpētniecībai. Mēs piedalījāmies ar datu bāzi par LU vēsturi, tajā – 28 tūkstoši ie-

rakstu. Komisija atzīmēja nozīmīgākās datu bāzes, kas pieejamas internetā.

– Vai šī darba rezultātu vēl kā rezumēsīt?

– Tikš izdots bibliogrāfisko rādītāju rādītājs. Tajā tiks iekļautas arī datu bāzes un kartotēkas. Konstatējam, ka daudzās vietās tiek darīts viens un tas pats. Piemēram, vairākās iestādēs veido kartotēkas par Rīgu. Kartotēku daudzveidība garantē: ja cilvēkam rodas jautājums vienalga par kādu tematu, viņš var saņemt plašu bibliogrāfiju vai literatūras sarakstu, darbs nav jāskatās no nulles.

– Jums rokās ir kompaktdisks...

– Viss, par ko stāstīju, ir atrodams diskā "Latvijas bibliogrāfiskās informācijas resursi. Nr. 1". Tur ievietoti arī LU Bibliotē-

kas sagatavotie bibliogrāfiskie materiāli. Domāju, ka kompaktdiskam atrasts veiksmīgs noformējums – K. Barona attēls, fotokopija no Preses hronikas. Par iepriekšējiem gadiem gan nav kompaktdiska, taču ir iecere tādu veidot turpmāk.

– Kādi darbi jūsu nodaļā top šogad?

– Divi darbi: bibliogrāfiskais rādītājs profesoram Jānim Porietim un rādītājs "LU zinātniskie raksti", kurā būs bibliografēti visi šeit publicētie raksti no 1990. līdz 2000. gadam. Pēc tam šādus rādītājus veidosim par iepriekšējiem un turpmākajiem laikposmiem.

Paies laiks, un nākamās paaudzes jautās, kas XXI gadsimta sākumā notika Universitātē. Tā būs vēsture, tādēļ tik svarīgi krāt, izzināt un publicēt.

Izstāde – ik ceturtdienu

Jaunākās literatūras izstādes, un to īpaši derētu ielāgot pirmkursniekiem, LU Bibliotēkas centrālajā ēkā O. Kalpaka bulvārī 4 notiek ik ceturtdienu.

Tematiski bagātā grāmatu klāstā vispirms jāmin vairāki vērtīgi izdevumi psiholoģijā. Krievu valodā iznākusi grāmata "Cilvēka psiholoģija no dzimšanas līdz nāvei" sniedz ieskatu dažāda vecuma ļaužu psiholoģiskajās īpatnībās, katram vecumam raksturīgajā.

Mūsdienu augsto tehnoloģiju sabiedrības cilvēka psiholoģiskajam īpatnībām veltīta mācību grāmata "Industriāli organizatoriskā psiholoģija", kurā apskatītas psiholoģiskās īpatnības industrializētā sabiedrībā.

Speciālistus, kurus saista ārvalstu psihologu jaunākās atziņas, ieinteresēs Aestera Vorda darbs "Civilizācijas psiholoģiskie faktori". Autors analizē civilizācijas līmeņa, zinātnes un tehnikas sasniegumu ietekmi uz

cilvēka psiholoģiju, strikti šķirot jēdzienus "kultūra" un "civilizācija", jo civilizācijas attīstība nebūt negarantē individam vai sabiedrībai kopumā augstāku kultūras līmeni.

Krievu valodā iznākušas divas grāmatas – "Ģimenes psiholoģija" un "Personības psiholoģija". Viens no pasaules ievērojamākajiem filozofiem Ēriks Fromms jauno grāmatu klāstā pārstāvēts ar izdevumu krievu valodā "Humānā psihoanalīze".

Viena no svarīgākajām jomām mūsdienu pasaulē ir pašam sava un savas struktūrvienības darba organizācija. It īpaši būtiski tas ir cilvēkam, kurš pretendē kļūt par lideri. Grāmata "Organizēšanas kultūra un vadīšana" palīdzēs jauniem lideriem un tiem, kuri vēlētos par tādiem kļūt.

Tos, kuri padziļināti pēta angļu valodu, ieinteresēs "The Cambridge encyclopedia of the English language". Angļu valodas situācija mūsdienu pasaulē ir unikāla, jo to vairāk vai mazāk

brīvi runā miljoniem cilvēku, tā ir arī daudzu cilvēku un starptautisko institūciju darba valoda. Unikāla situācija, kādā nonāksusi angļu valoda, analizēta grāmatā "English as a global language".

Ir izdoti arī vairāki izdevumi saistībā ar literatūrzinātni. Šo grāmatu vidū būtiska pētnieciska nozīme ir divsējumu izdevumam "Krievu literatūras vēstures kurss".

Iznākuši darbi arī pasaules bestselleru sērijā Klēra Daulinga romānā "Pieradināt veiksmi" šķetina trīs sieviešu likteņgaitas. Dzīve katrai no viņām dod lielo izdevību, un tā jau tas notiek ikviena cilvēka mūžā. Viss atkarīgs no tā, vai lielā izdevība tiek izmantota. Veiksme mil tos, kas to prot gan ieraudzīt, gan padarīt par savu sabiedroto.

Iznākusi starptautiski pazīstamā detektīvžanra autora Eda Makbeina grāmata "Nauda, nauda, nauda". Nauda var kalpot derīgu mērķu īstenošanai, bet kā neapvaldīta, iznīcinoša uguns

var kļūt par noziegumu cēloni. Interesanti atzīmēt, ka Eds Makbeins ir vairāku starptautisku balvu autors, Alfrēda Hičkoka filmas "Putni" scenārists.

Pasaulē populāra ir rakstniece Džūdita Maknota, pēdējos gados viņu labi iepazīnuši arī latviešu lasītāji. Šoreiz piedāvājumā divi viņas romāni – "Debesu svētki" un "Maigais triumfs".

Labs krievu detektīvs – tā grības teikt, kad izlasīta Fridriha Ņeznanska grāmata "Zāles mironim". Saistošs darbs, kuru vēl interesantāku padara autora skatpunkts – krievu tautības cilvēka skats uz šodienas Krieviju no Vācijas.

Daudzi dabas draugi lasa Džeralda Darelā grāmatas. Šoreiz izdoti viņa darbi "Glābšanas misija Madagaskarā" un "Mana ģimene un citi zvēri".

Iznākusi vesela virkne grāmatu mitoloģijā un reliģijā. Mūsu Universitātes pasniedzējas Janīnas Kursites darbam dots nosaukums "Mitiskais folklorā, literatūrā, mākslā". Viens

no mūsu savdabīgākajiem dzejniekiem un filozofiem Roberts Mūks uzrakstījis grāmatu, kas sakņota latviešu mitoloģijas un Rietumu filozofijas saistībā – "Latvju velis Junga un arhetipiskās psiholoģijas skatījumā".

Lielajam ticības atjauninātājam veltīts Džeimsa M. Kitelsona darbs "Luters – reformators". Mūsdienās diezgan vai kāds nopietns vēsturnieks apšaubā Jēzus Kristus vēsturiskumu. Par cilvēku, kura dzimšanas dienu liela daļa cilvēces atzīmē jau divus tūkstošus gadu, stāsta Rufusa Pereiras grāmata "Jēzus šodien".

Bērniem, kuri vēl tikai meklē ceļu uz ticību, domāti divi izdevumi – "Svētdienas skola" un "Bībeles stāsti bērniem".

Vēstures izdevumu klāstā – Latvijas Vēsturnieku komisijas Rakstu 3. sējums – "Totalitārie režīmi un to represijas Latvijā 1940. – 1956. gadā".

Materiālus sagatavoja
VĪJA APINĪTE

atvēršanas svētki

Grāmatas zviedru valodā

Dekoratīvi lietišķās mākslas muzejā (Sv. Jura baz-nīcā) 4. septembrī notika pārstrādātās un audiokasetēs ieskaņotās Hillevi Rūstremas-Sellebrantes zviedru valodas grāmatas "Viena nedēļa pavasarī" un "Zviedru valodas gramatikas ar vingrinājumiem" atvēršanas svētki.

H. Rūstrema-Sellebrante ir dzimusi 1921. gada 13. decembrī (Lūcijas dienā) mūziķu ģimenē Stokholmā. Mācījusies Tirdzniecības skolā, Stokholmas augstskolā un Upsalas

universitātē, studējot angļu, vācu un franču valodu, pedagogiju un psiholoģiju. Studiju laikā apgūta arī klavier spēle, dziedāšana un teātra māksla.

H. Rūstremas-Sellebrantes dzīvē par pagrieziena punktu kļuva 1988. gada 18. novembris. Nejaušības pēc ar draudzeni nokļuvusi Latvijā, aizrauta ar Latvijas Trešo Atmodu, sākumā nezinot nevienu vārdu latviski, H. Rūstrema-Sellebrante pakāpeniski apguva latviešu valodu. Savu darbību Latvijā viņa sāka kā gidu apmācītāja 1989. gadā, bet tā paša gada rudenī kļuva par

pirmo Ziemeļvalstu lektori Latvijas Universitātē. Kopā ar Valentīnu Lasmani H. Rūstrema-Sellebrante 1992. gadā ir izdevusi "Latviešu-zviedru sarunvalodas vārdnīcu", 1993. gadā patstāvīgi sagatavota "Zviedru valodas gramatika", bet 1995. gadā – plašākā "Zviedru valodas gramatika ar vingrinājumiem". 2002. gadā izdota zviedru valodas mācību grāmata "Viena nedēļa pavasarī". Kā pasniedzēja H. Rūstremas-Sellebrantei galvenokārt piemīt tādas īpašības kā humora izjūta, darbaprieks un interese par audzēkni kā per-

sonību.

H. Rūstrema-Sellebrante ir precējusies ar Evertu Sellebrantu, viņiem ir divi bērni – dviņi Bjorns un Johanna – un seši mazbērni. 1999. gadā H. Rūstrema-Sellebrante apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeņa Zelta goda zīmi. Sadržībā ar Pestīšanas armiju un dažādām Zviedrijas organizācijām H. Rūstrema-Sellebrante Latvijā sniegusi arī palīdzību tiem, kuriem tā visvairāk nepieciešama.

TĀLIVALDIS KRONBERGS

No 23. septembra līdz 13. novembrim izstāžu foruma <foto savienojums.lv> ietvaros Pils ielā 18, salonā "Vecrīga" ir apskatāma LU Vēstures un filozofijas fakultātes 4. kursa studentes SANDAS ZEMES personālizstāde "Versijas". "Tās ir variācijas par viena mirkļa daudzveidību," izstādi raksturo pati tās autore.

Vendia's 75 gadu jubileja

Vendi ar viesiem pie LU galvenās ēkas

Šagada jūnija beigās, pēc skaistajam Ligo un Jāņu svinībām, Latvijas Universitātes studentu korporācija *Vendia* svinēja savu 75 gadu jubileju. Svinības tika organizētas pēc korporāciju akadēmiskajām tradīcijām, un bija svētki ne tikai vendiem, bet arī visai buršu saimei. Jau iepriekš, martā, *Vendia* internāti atzīmēja savu trīs ceturtdaļu gadsimta ilgo mūžu, taču ar nepacietību tika gaidīti vasarā paredzētie eks-ternie svētki, kas savā apmērā daudzkārt pārsniedza inter-nos.

Vendia dibināta 1927. gada 24. martā Rīgā, dibināšanas aktu parakstot 44 dibinātājiem. Doma par jaunas studentu korporācijas dibināšanu astoņiem iniciatoriem radās jau dažus gadus iepriekš, un, augot inter-resentu pulkam, tika savesti kopā tik daudzi pirmie vendi. Tā kā *Vendia* vēlējas tikt uzņemta Latvijas Universitātes Prezidiju Konventā, lai kļūtu par pilntiesīgu korporāciju saimes locekli un varētu atklāti nēsāt savas krāsas, vajadzēja garantēt apvienoto korporāciju komānu pie kādas vecākas korporācijas. Sākotnējās *Vendia's* krāsas bija violets – sarkans – sudrabs, taču, iebilstot kādai vecākai korporācijai,

tās nācās mainīt. *Vendia* ieguva *Selonijas* (dibināta Rīgā 1880. gadā) labvēlību un tiesības izmantot sēļu zaļo krāsu, tādējādi *Selonija* kļuva par *Vendia's* komāna garantu.

Vendia's trikolors ir zaļš – brūns – zelts, un šo krāsu nozīme ietverta šādās rindās:

“Zaļš – cerību un pienākumu teic,

Brūns – tēvu zemes mīlestību sveic,

Zelts – zeltam līdzīgi lai mirdz mūsu gods.”

Vendia's dzīves ir “Tēvija, gods, pienākums” un “Virtute et exemplo”, un šiem principiem vendi cenšas sekot visās dzīves gaitās.

Vendia līdz šim brīdim uzņēmusi savās rindās apmēram 360 biedru, starp tiem ir daudz cienijamu viru. Jau Latvijas brīvvalsts posmā *Vendiā* bija daudzi virsnieki, astoņi Lāčplēša Kara ordeņa kavalieri, tostarp Latvijas armijas ģenerāļi Fricis Virsaitis, Jānis Ezeriņš, Aleksandrs Kalejs un Roberts Dambītis, Latvijas konservatorijas prorektors prof. Pauls Jozuus, daudzi sabiedriski darbinieki valsts pārvaldes jomā, ministrijās, tieslietu un finanšu sektorā.

1940. gads atnesa korporācijām, arī *Vendiai*, smagu tri-

cienu. Tika slēgts konvents, konfiscēts korporācijas īpašums, daudzi vendi kara laikā – represēti vai nogalināti. Piederība studentu korporācijai bija pietiekams iemesls, lai daudzi vendi tiktu nosūtīti uz Sibīriju, no kurienes liela daļa vairs neatgriezās. Daļa korporācijas locekļu palika okupētajā dzimtenē, bet daļa devās bēgļu gaitās un 40 gadus trimdā uzturēja *Vendia's* garu un tradīcijas, kamēr Latvijā tas nebija iespējams. Korporācijas darbība Latvijā tika atjaunota 1990. gadā, un tā atkal piedzīvoja uzplaukumu. Šodien *Vendia's* filistru rindās ir LR aizsardzības ministrs Ģirts Valdis Kristovskis, pazīstamais klarnetists Mārcis Kūlis, ziņu aģentūras “LETA” valdes priekšsēdētājs Mārtiņš Barkāns, LU Juridiskās fakultātes asoc. prof. Aivars Fogels un daudzi citi cienjami sabiedrības pārstāvji.

Svinības par godu *Vendia's* 75 gadu jubilejai sākas 27. jūnijā ar alus vakaru vendu konventa dzīvokli, kur varējām satikt no ASV un Kanādas atbraukušos vendus. Vakars aizritēja priecīgās sarunās, tiekoties seniem draugiem un jaunajiem krustdēļiem un komiltoniem satiekot savus fili-strus. Nākamajā dienā atpūtas centrā “Vernisāža” notika *Vendia's* jubilejas balle, kurā piedalījās ap 80 viesu. Ar īpašu priekšnesumu uzstājās arī fil! Kūlis, kuram pusnaktī varējām uzsaukt daudz laimes dzimšanas dienā.

Svētku kulminācija bija sest-diena, 29. jūnijs, kad plkst. 11.00 vendi pulcējās Torņakalna baznīcā uz svētku dievkalpojumu. Sprediķi tika pieminēti jau aizsaulē esošie vendi un runāts par korporācijas lomu valsts un sabiedriskajā dzīvē, kā arī par korporācijas biedru savstarpējo mūža draudzības saīšu stiprināšanu. Pēc dievkalpojuma prezidijs un krustdēļi steidzās uz Latvijas Universitā-

LU rektors prof. Ivars Lācis sveic *Vendia's* t/l prezidiju. No kreisās: viceseniors com! Edijs Stāmers, seniors fil! Kaspars Lunte, sekretārs com! Rūdolfs Enģelis

tes ēku Raiņa bulvārī, lai Mazajā aulā gatavotos svētku aktam. Plkst. 14.00 *Vendia's* seniors pasludināja svētku aktu par atklātu, un sekoja viņa runa par *Vendia's* vēsturi, lai ar to iepazīstinātu klātesošos. *Vendia's* fil! Fogels sniedza ieskatu Latvijas dalības NATO starptautiski tiesiskajos aspektos, un pēc tam fil! Kristovskis runāja par Latvijas virzību uz NATO kā praktisku politisko mērķi mūsu valstij. Apsveikumu pirmais teica Latvijas Universitātes rektors prof. Ivars Lācis, pēc tam apmēram 20 studentu un studenšu korporāciju pārstāvji. Svētku aktam sekoja fotografēšanās pie Universitātes ēkas ieejas un gājiens uz Brīvības pieminekli.

Vakarā vendi un viesi no citām P!K! korporācijām pulcējās uz svētku komeršu, kas notika korp! *Fraternitas Lata-viensis* konventa dzīvokli Vecrīgā. Pēc oficiālās daļas un zēmetēva ceremonijas visa nakts pagāja jautrās dziesmās, komeršā piedaloties vairāk nekā 60 korporantiem. Var droši teikt, ka šis komeršs vendiem vēl ilgi paliks miļās atmiņās. Nākamajā dienā vendi ar ģimenēm pulcējās *Vendia's*

t/l oldermaņa fil! Pētera Jurjana mājās, kur vēlreiz pabija kopā un atvadījās no aizjūras viesiem, kas ar savu klātbūtni bija pagodinājuši savas korporācijas lielos svētkus.

Vendia ir nosvinejusi savu apaļo jubileju, taču domas tiek vērstas uz nākotni un korporācijas tālāko attīstību. Vendi vienmēr ir apzinājušies pienākumu uzturēt latviešu studentu akadēmiskās tradīcijas, kas uzplauka pirmās republikas laikā un pārdzīvoja trimdas un komunistiskā režīma gadus. Šis pienākums tiek mācīts arī jaunajiem krustdēļiem, kurus uzņemam savās rindās un ar to panākam, ka korporācijas turpina pastāvēt un attīstīties arī turpmāk. Pašlaik tiek pabeigts darbs pie *Vendia's* interneta lapas www.vendia.lv, kurā studenti varēs uzzināt par mums vairāk.

Vivat, crescat, floreat Vendia in aeternum!

COM! RŪDOLFS ENĢELIS,
stud. iur.
Vendia's t/l sekretārs

aicinājums

Latgališi i Latgolys leidzjutieji!

Latgolys studentu centrs (LgSC) meklej jaunus cylvākus, kam nav vinoldzeigs vyss latgaliskais i kas gryb sasapazeit ar cytim leidzeigi domojušim un runojušim. Myusim kūpā nikod nav garlaiceigi!

17. oktobrī plkst. 18.00 ej iz LU Filologeijs fakultati i uzzynoij kū na vin vaira par LgSC. Seikuoka informaceja pa tel. 9512432 (Ilze)

ERASMUS – Eiropas studentu mobilitātes programma
Ģi ir Tava iespēja daīu mācību laika pavadīt kādā no
Eiropas augstskolām

ERASMUS ACTION
WEEK
18.-25. oktobris

Nāc un piedalies!

Sīkāka informācija:

- plakāti Tavā fakultātē
- www.aegee.from.lv
- aegee@one.lv
- koordinatori Aiga (6399417) un Arvis (9856188)

CULTURAL EXCHANGE FOUNDATION

Darbs Studentiem ASV

Work & Travel + Internship

PREZENTĀCIJA

29. oktobrī 14:00 407.aud.(Aspazijas 5)

www.CEF.lv

Arhitektu iela 1-307, Rīga Tālr: 7222302, 7222303

P.S.: Work & Travel USA tikai \$ 595!

Trešais "iesaukums" LU Atturības fondā

LU Atturības fonda biedri: vidū - priekšsēdētāja I. Kapeniece un viesis - LU Senioru padomes priekšsēdētājs M. Ginters

19. septembra pēcpusdienā LU muzeja zālē septiņi jaunieši svinīgā ceremonijā saņēma Jāņa Dāvja LU Atturības un veselības izglītības veicināšanas (LU AVIV) fonda biedra kartes.

Sešas meitenes un balvēnietis Sergejs ir studijas Rīgā tikko uzsākuši jaunieši, kuri pievienojās fonda biedru kuplajam skaitam, kas savukārt uzņemts iepriekšējos divos "iesaukumos". Pašlaik fondā ir 48 jauni un aktīvi jau-

nieši no dažādām Latvijas vietām.

Pasākumu atklāja LU AVIV fonda priekšsēde Ilga Kapeniece ar apsveikumu jauniešiem, kuri izvēlējušies skaidru un veselīgu dzīvesveidu. "Ir jāturas kopā un jā-mācās, lai prasmīgāk, zināšāk aizstāvētu savu dzīvesveidu, ietu tautā ar zināšanām un personisko piemēru."

Par skaidrības salu LU ir jāpateicas pirmās Latvijas Republikas aktivam Pretalkohola biedrības vadītājam Jānim Dāvim. Viņš radījis ideju

par studentu kopmitni, kurā netiek lietots alkohols un citas apreibinošas vielas un ir arī maksas atvieglojumi. Šāda kopmitne atrodas Rēznas ielā, kur fonda vadzībām atvēlēts ēkas piektais stāvs.

LU AVIV fonds jeb, kā mēs to saucam, Dāvja fonda darbojas kopš 1999. gada, bet, kopš tajā iestājušies un darbojas jaunieši, pagājis gads. Šajā laikā fondam ir bijis vairāk teorētisks darbības virziens. "Ir pagājis gads. Esam izritinājušies no autiņiem un nu ir jā-sāk kustināt rociņas un kā-jiņas," pasākuma svinīgajā daļā paziņoja fonda studentu kopas priekšsēdis Gatis Bardiņš, aicinādams jauniešus aktīvāk iesaistīties fonda sabiedriskajā darbībā. Tā mērķis ir veicināt fiziskās un garīgās veselības izglītību, sekmēt veselīgu, no atkarību izraisošajām vielām brīvu dzīvesveidu, īpaši studentu un skolēnu vidū.

Šajā "iesaukumā" pirmo reizi biedra kartes saņēma

divas Ievas – Gailite un Duncka, Zanda Kalnga, Dace Kronberga no Sociālo zinātņu fakultātes, Maija Kozlovska, kura ir Latvijas Mākslas akadēmijas 1. kursa studente, jēkabpiliete Linda Ozoliņa un Bioloģijas fakultātes students Sergejs Andrejevs. Kā līdz šim, esošie fonda biedri saņēma pagarinātās biedra kartes. Savukārt fonda jaunieši pateicās I. Kapeniecei par lielo darbu fonda labā.

Kā goda ciemiņi pasākumā piedalījās LU Senioru padomes priekšsēdētājs Minjors Ginters un ilggadējais "Ziemeļblāzmas" biedrs Gunārs Severs, kurš ir arī fonda biedra karšu dizaina un fonda zīmoga autors.

"Lai atturība jums nav kā līdzeklis, bet kā filozofija un dzīvesveids! Ticiet, tas ir to vērts. Tā ir lieta, ar kuru var lepoties tieši tā, kā to darīja mūsu tautas gaišākie prāti. Tā ir lieta, kuras dēļ nav jāierauj galva plecos. Es patiešām priecājos būt kopā ar jums," novēlēja G. Severs.

SANDRIS VILCĀNS

AIESEC aicina

AIESEC ir viena no vispopulārākajām starptautiskajām organizācijām pasaulē, kas nodarbojas ar jauniešu apmaiņu. Šis organizācijas pārstāvēcība ir arī Latvijā.

AIESEC nepiedāvā nopelnīt lielu naudu. Tai ir paredzētas pavasara citas programmas un iespējas (piemēram, darbs Lielbritānijas lauksaimniecībā).

AIESEC praktikanti strādā savā specialitātē. AIESEC mērķis un unikalitāte – nodrošināt vidi, kurā var iegūt neparastu, neaizmirstamu, no ierastās dzīves atšķirīgu pieredzi. Jauni draugi, cita kultūra, cits dzīvesveids un prakse savā specialitātē ārzemēs – tas viss ļauj paplašināt gan redzeslokus, gan arī CV (piemēram, četru mēnešu ilgā pieredze Turcijas kompānijā, mārketinga nodaļā).

Pieteikties uz programmu var studenti, sākot no 3. kursa. Šogad tiek piedāvāti trīs programmas novirzieni: menedžmenta, tehniskajā un attīstības jomā. Tiem, kas ir gatavi braukt jau decembrī un janvārī, jāpiesakās jau tagad – pēdējā diena – 22. oktobris. Citiem, kas savu darba praksi domā sākt pēc pavasara semestra, pieteikšanās termiņš beidzas 2003. gada 3. martā. Atlase notiek trīs līmeņos. Galvenās prasības ir labas sekmes un angļu valodas zināšanas, jo pārrunas notiek angļu valodā.

Pieteikties var gan *on-line*, AIESEC mājas lapā www.aiesec.lv, gan arī personīgi atnākot uz biroju pēc pieteikšanās anketas (Aspazijas bulv. 5, pagrabstāvā).

students un darbs

Arī viņi runā par darbu!

Beidzoties lekcijām, tu dodies uz DARBU. Šis vārds latviešu valodas vārdnīcā definēts tā: "Cilvēka mērķtiecīga darbība ar nolūku radīt materiālas vai garīgas vērtības; lietderīga nodarbošanās." Taču tu apšaubi, vai tavš darbs atbilst šai definīcijai – apmierinošas materiālas vai garīgas vērtības tas nerada, un tā lietderīgumu daudzi uzlūko skeptiski. Ataust atmiņā rita lekcijā dzirdētais, ka situācija var tikt definēta kā problēma gadījumā, ja gribi tajā kaut ko mainīt. Vakarā, braucot mājup un joprojām mēģinot izšķirties starp "situāciju" un "problēmu", nejauši noklausīta saruna studentu starpā liek justies labāk – arī viņi runā par DARBU! Vienam no viņiem ir labs darbs, otram ir tikai studijas, bet trešajam – darbs kā pagaidu risinājums. Šis piemērs vedina aizdomāties par studenta pozīcijām darba tirgū un uzklaut abu pušu – darba devēja un ņēmēja – viedokļus, sarunā iesaistot arī LU lektoru, psiholoģijas pasniedzēju **mag. paed. VIKTORU OZOLIŅU**.

Pozitīvais piemērs

Aiga mācās 4. kursā, sociologos, un strādā par sekretāri: "Savā darbavietā kā darbinieks jūtos novērtēta darbadevēja at-

tieksmes un atalgojuma ziņā. Tā kā man jāstrādā pēcpusdienā, varu apmeklēt visas lekcijas. Lai gan strādājot nevaru pilnvērtīgi pievērsties mācībām, tomēr darbs man ir iespēja gūt vērtīgu pieredzi."

Annija ir baltu filoloģijas 4. kursa studente, kuras ikdiena arī saistās ar sekretāres darbu. Pozitīvo piemēru vidū viņu liek ierindot tas, ka divas reizes nedēļā divas stundas no darba-laika Annijai ir iespēja vēlt lekciju apmeklējumam. Viņas darbadevējs atklāj: "Motivācija pieņemt darbā studentu nebija mūsu pašmērķis, bet gan rezultāts – tagadējā sekretāre mums likās piemērota."

Līdzeklis vai mērķis

V. Ozoliņš sarunas gaitā atzīstas, ka viņu skumdina sabiedrībā valdošais uzskats, ka izglītība ir līdzeklis laba, pieprasīta darba iegūšanai, nevis pašmērķis. Tas varētu būt saistāms ar iepriekšējās paaudzes pieredzi, kad ambiciozitate un godkāre tika apspiesta. Attieksmi pret izglītību kā līdzekli pauž arī Nils, kurš savas žurnālistikas studijas ir ziedojis par labu darbam vienā no Latvijas laikrakstiem, vien nosakot: "Neko jaunu es tik un tā tur neiemācītos..." Līdzīgi spriež arī

bijušais pedagoģijas students, kādas ziņu aģentūras reportieris Uvis: "No sākuma bija doma turpināt studijas neklātienē, bet tad nolēmu, ka man tas nav vajadzīgs."

Skumjais piemērs

Elīna jau trešo gadu studē socioloģiju un nesen ir sākusī vadīt dažādu produktu prezentācijas Rīgas veikalos. Lai gan šajā darbā viņa saskata tādus pozitīvus aspektus kā iespēja iemācīties kontaktēties ar cilvēkiem un paplašināt paziņu loku, tomēr ar skumjām atzīstas: "Dažkārt cilvēku attieksme nomāc. Šajā darbā nav karjeras iespēju, nevaru arī ieguldīt sevi, izpaust radošu pieeju." Lai gan Elīna, atbildot uz darba piedāvājumiem, uz daudzām vietām ir sūtījusi savu CV, tas lielākoties ir bijis nesekmīgi.

Daudzu studentu iespējamo neveiksmju iemeslu daļēji atklāj Revita, kura strādā sociālo un tirgus pētījumu uzņēmumā un pieņem darbā arī studentus, uzticot viņiem datorizēto telefoninterviju veikšanu. "Problēma ir tā, ka man vienmēr jāreķinās ar studentam primārajām lekcijām un ka viņš to dēļ nevarēs būt darbā. Katram darbam ir sava specifika, taču šajā gadījumā darbā jābūt konkrēta laikā, un

paralēli tam ko citu darīt nav iespējams. Aprūtinā arī apstākļi, ka students nevar strādāt pilnu dienu. Šī aspekta dēļ jāpieņem darbā vairāk cilvēku, kuri "pārklāj" viens otru, veidojot pilnu darba dienu. Daudziem darba devējiem tas nav izdevīgi," spriež Revita.

Progresivums un ambiciozitate

Sarunā ar V. Ozoliņu mēģinājām rast atbildi uz jautājumu, kā lai sevi mierina skumjais students, kurš ļoti gribētu strādāt vai arī darīt savām vēlmēm adekvātu darbu, bet ilgstoši nespētu realizēt šīs ieceres. Reālā situācija ir tāda, ka daudz ir studentu, kuriem dažādos veidos ir izdevies atrast viņus apmierinošas darbavietas. Tāpēc jo vairāk neviļus gribas tos apzīmēt kā "progresīvo jaunatni".

Psiholoģijas pasniedzējs norāda uz risku progresīvu pielīdzināt ambiciozītai, piebilstot, ka ar pazišanās palīdzību iegūts labs darbs nenozīmē progresu. Protams, ir vieglāk, ja jaunieša starta pozīcijas darba jomā zināmu apstākļu dēļ ir atvieglotas, taču arī šajā gadījumā ar pārliecību nevar prognozēt, kā patstāvīgā naudas pelnīšana veiksies turpmāk.

Cilvēku vēlme pielīdzināt sevi citiem, vadoties pēc sabiedrībā augstu vērtētām vērtībām, vērojama daudzos gadījumos. Darbs ir viens no tiem. V. Ozoliņš atzīmē, ka cilvēku vērtību skala ir ļoti sašaurināta – sabiedrībā, masu medijos, darba sludinājumos tiek cildinātas tādas vērtības kā patstāvība un mērķtiecība, teicamas saskarsmes spējas, taču tiek aizmirsta labsirdība, iecietība. Pasiņiedzējs pauž viedokli, ka darba tirgū tirāzētas īpašības nebūtu pareizais pamats, uz kura būvēt savu vērtību sistēmu. Arī tas, cik ātri katrs sāk strādāt, ir atkarīgs no ikviena individuālajām īpašībām – cits ir pašpārliecinātāks, cits – kautrīgāks. Ja kāda īpašība nav pieprasīta darba tirgū, tas nenozīmē, ka tā ir slikta.

Sarunas noslēgumā V. Ozoliņš tomēr atzīst, ka šī laikā vērtībām ir grūti pretoties. Varbūt ir vērts pārdomāt Renē Dekarta atziņu: "Kāda no māmām pamattēzēm paredz drīzāk mainīt savas vēlēšanās nekā pasaules kārtību un vispār pieradināt sevi pie uzskata, ka pilnīgi mūsu varā ir tikai mūsu domas."

AGITA KAUPUŽA,

politikas zinātnes 4. kursa studente

Ceļojums uz salu

(Sākums "UA" Nr.2)

Rīts uzausa ar sauli un akmeņaino jūru, kurā Toms metās peldus. Nekas vēl neliecināja par kārtējiem "grēku plūdiem". Tie sākās, kad pa parguraino, šauro, akmeņaino taku bijām izminušies jūras malā ar akmeņainu liedagu. Nu lija pa istam, un, paslēpušies no lielijas zem lietusmēteļiem, dubļiem šķīstot, mināmies iekšā mežā. Papildinot ūdens krājumus kādā akā, secinājām, ka ūdens ož pavisam nelāgi – nemaz negribējās zināt, kas guļ akas dibenā. Steidzāmies pie nākamās akas. Daba nebeidza dzert lietu, arī mēs bijām viscaur slapji.

Man radās sajūta, ka nekad vairs neizzūšu, toties Linda krita istā azartā un sajūsmā. Viņu šķēršļi tikai "uzkurināja". Tomēr mināmies tik uz priekšu. Nolēmām joņot uz salas galvaspilsētu Kuresāri, kur, iespējams, mūs varētu gaidīt silta tēja un sauna. Todien vecācām krietnu atālumumu, pie baznīcas sarīkojot kārtējo iestiprināšanos. Vēlu vakarā ietraumēties galvaspilsētā, kur atpūtāties pie XIII gadsimta Biskapa baznīcas. Veiksmīgi pārdzīvojuši neskaitāmus ienaidnieku uzbrukumus, tā slējās pašā jūras krastā, varena mūra ar ūdens aizsargjoslām apjozta. Ap pilnībā atjaunoto pili pletās plašs, gleznains parks ar peldvietu. Viesnīcā mūs sagaidīja draugi ar vakariņām un, protams, saunu. Pēc trauksmainās dzīves mežos mani ceļabiedri likās gultās. Man pašai šķita, ka no sapņa esmu atgriezies tenībā jeb civilizācijā. No rīta notika velosipēdu tehniskā apkope, un nesāmies tālāk uz Kalī. Tas ir viens no ievērojamākajiem Igaunijas dabas pieminekļiem. Šajā apgabalā ir deviņi meteorīta krāteri, kas radušies apmēram pirms 3500 gadiem. Lielākā krātera diametrs ir 110 m, un tajā atrodas ezers. Lai gan saule spīdēja spoži un bija sākusies labā laika nedēļa, brauciens negāja tik gludi, kā iecerēts. Ceļā uz krāteri pēc veiksmīgas bremzēša-

nas sakrītām kaudzē, kuras rezultāts bija divi astoņnieki. Tomēr krāteris tika sasniegts – ezers kā milzu acs gulēja lejā. Jādomā, kāds gan spēks bijis meteorītam, kas izsitis zemē šādu bedri! Pie krātera mūsu ceļi šķīrās – es traucos atpakaļ uz Kuresāri, lai turpinātu savas brīvdienas, bet mani ceļabiedri uzņēma kursu uz mājām.

Nu es zinu, ka Sāremā ir lieliska jebkuros laika apstākļos – skarba un varena. Es milu šo salu!

ANDA LASE

Uzpildījuši rezerves turpmākajam ceļam, dodamies tālāk bez bronzaura daļas – Andas. Četrus sportistu ritenbraucēju balsis pieskandina salas mežus, kad riteņi ripo pa ļoti kvalitatīvo asfalta segumu uz Valjalu. Apsūnojis akmeņu mūris un medus smarža no bišu pilnās liepas laipni uzņem pie vecākās Sāremā baznīcas. Nogurušo ceļotāju ķermeņi stiepjas gan koku zaros, gan dūcošās liepas ēnā, gan zaļajā baznīcas mauriņā. Sekojam dažāda veida kartēm, un vienā no tām ir atzīmētas arī interesantās vietas. Nonākam akmeņu krāvumā, kur amfiteātri sakrāti simtiem akmeņu – no dūres lieluma līdz bifeļa galvas apmēram. Kā norāda angļiskā informācija pie vēsturiskās vietas, tad 1227. gadā šeit sakauti un arī kristīti igauņi.

Pēc kultūrvēsturiskās vietas apmeklējuma dodamies pa šoseju uz priekšu. Ir prieks braukt, kad ritenbraucēju bariņš var ieņemt vietu visā ceļa platumā, jo iedzīvotāju blīvums šeit nodrošina mieru un neapgrūtina ar mašīnu biežu parādīšanos. Kādā ceļmalā pēc igauņiskas norādes uzduramies paprāvam akmenim vismaz 3 m augstumā, kam apkārt izkārtas dažādu krāsu lupatiņas. Ja nemandos, tad šādus pagānisma rituālus piekopa arī Latvijā pie svētvietām pirms Kristiānisma laika un ļoti reti mūsdienās, bet te re-

dzam to visā spožumā.

Ir jau vakara dvesma, un, kad domājam par apmešanos, tad pēc kartes jūrai ir jābūt netālu. Tās meklēšana izvērsās par klumzāšanu uz augšu un leju pa ļoti, ļoti akmeņainu ceļu starp kadiķu un mežu audzēm, starp vientuļām zvejnieku mājām. Šī akcija velkas līdz plkst. 1.00 nakti, jo jūra nav atrodamā – teorētiski kaut kur šeit tai ir jābūt.

Pasākums beidzas ar to, ka nonākam jūras malā, kur zāļaudzēs iztraucējam putnus, ieraugām uzceltu āra lieveni, sakoptu teritoriju, izveidotu ugunsкура vietu un ceļa gala punktu. Cilvēka neviena.

Rīta cēliens sākas ar putnu klaigām. Tikai no rīta saprotam, ka šeit ir arī čūskas, jo Toms pavisam droši saķer rūpuli aiz astes. Netālu, kādās mājās, kur saimnieks dzīvo bez elektrības, palūdzam ūdeni. Uzvarām ļoti garšīgu putru, piedzēram Igaunijas nacionālo "kamu" un dodamies ceļā.

Poidē apmeklējām lielāko Sāremā baznīcu. Ar ievingrinātiem sportiskiem spēkiem mums izdodas pietuvoties augstākajam šīs baznīcas punktam – nošķeltam tornim, un divas jaukas komandas biedres pa ceļas pāri ārēm baznīcas spīcē, vienlaikus noturot līdzsvaru vējā.

Vecajā baznīcā, sajūtot senuma gaisu, viduslaiku melodija pati laužas ārā, un cilvēki, kas te atrodas, izdzird improvizētu gregoriāņu dziedājumu.

Pēcpusdienā milzu ātrumā traucamies uz pāmi. Pārvarot pretvēju uz savienojosu dambi un kilometrus, pie ostas deguna priekšā aizbrauc pārmis, un jāgaida nākamais – pēc stundas. Vakarpuše izvērsās par pārgurušu, haotisku naktsmājas meklēšanas kampaņu pirms Pērnavas. Pie lielceļa nogurušiem ritenbraucējiem izrādās, nemaz nav tik viegli atrast, kur galvas nolikt. Naktsmājas lauka malā un ugunskurs krustcelēs. Aiz pārguruma pat ugunsкура istī nevaram izveidot.

Lielākās Sāremā baznīcas biežajos mūros

Kad lietus beidzās, sākās ... neizturams karstums

Nu jau pienākusi ceļojuma desmitā diena, un plānots nākt Latvijā. Pēc spēcīga pretvēja pārvarēšanas pie Pērnavas, peldēšanās tumšajos pilsetas upes ūdeņos esam ilgajā ceļā uz tēvzemi. Karstums dedzina un apdedzina ķermeņa kailās vietas.

Savas zemes tuvums liek pārvarēt pārgurumu. Atļaujamies pat nedaudz pagulēt – gan stāvus, gan uz soliēm ceļmalas pieturā, krājot spēkus braukšanai tālāk, jo galu galā vēl vienu nakti šajā valstī pavadīt negribam – ir spēku izsīkums. Odi kož kā velli. Ir viens nakti, šķērsojam tēvzemes robežu un ar ovācijām un pārgurumu apsveicam Ainažu vēja generatorus nakts tumsā.

Apmetamies, kā no rīta redzams, Randu plāvu tuvumā. Rīteņi un tūrisma inventārs absolūtā haosā nepiesiets visu nakti neaiztikts stāv pie teltīm. Tikai nakti iztraucē mašīnas rukoņa, jo, izrādās, kāds cilvēks cauri dūksnājam ar savu

braucamo cenšas tikt līdz jūrai, bet līdz tai jāšķērso vairākas dubļu bedres. Braucamais iestrēdzis vienā no tām tieši pie mūsu teltīm. Nepaiet ne divas stundas, un braucamais aizripi atpakaļ, no kurienes nācis. Mieru netraucē vairs neviens.

Rīts iesākas ar peldi jūrā pie akmeņiem. Vēlāk Toma labirdīgais tēvs vasarīgā tērpā ar mašīnu atbrīvo mūs no smagajām mantām un apbalvo ar dabiskiem un veselīgiem produktiem tālākajam ceļam. Līdz Rīgai netiekam, jo vienpadsmitās dienas vakarā vēl apmetamies Toma vasarnīcā Saulkrastos, laimīgi iestiprinoties ar ogu sezonas bagātībām.

Pēdējā dienā pašķīstam – katrs savā laikā dodas uz galvaspilsētu, lai atgrieztos realitātē un pārdomātu piedzīvoto. Igaunijā nopirktais nacionālais produkts, precīzi – "kama" –, tiek lietots līdz šai baltai dienai.

LINDA BIELE

Darbs un ceļošana ASV

Katru gadu vasaras brīvdienās tūkstošiem studentu no visām pasaules malām kravā savas ceļasomas, lai dotos pāri okeānam, sauszemei vai jūrai uz kontrastu zemi Ameriku. Kas viņus visus vieno? Vai došanās uz vispasaules studentu konferenci vai Olimpiskajām vasaras spēlēm? Drīzāk ne viens, ne otrs. Viņus vieno unikālais un aizraujošais veids, kā ne tikai redzēt, bet arī iepazīt atšķirīgu kultūru.

Tieši tāpēc programma "Darbs un ceļošana ASV", sabiedrībā pazīstama kā programma "Work and Travel

USA", tiek uzskatīta par vispopulārāko studentu vidū, jo sniedz unikālu iespēju studentiem no visas pasaules iepazīt dzīvi ASV maksimāli neatkarīgi un ar minimālām izmaksām.

Programma "Work and Travel" ļauj studentiem strādāt ASV četrus mēnešus (no 1. jūnija līdz 19. oktobrim) un vēl 30 dienas ceļot pa šo neatkārtoto zemi. Minēto piecu mēnešu laikā programmas dalībniekam ir dota iespēja papildināt angļu valodas zināšanas, iepazīt Amerikas kultūru un tradīcijas, sadraudzēties ar saviem vienaudžiem no visas

pasaules un gūt pieredzi, strādājot un dzīvojot citā vidē. Galvenais, studenti šādi nopelna naudu, nepārtraucot savas studijas, jo šīs programmas ietvaros var strādāt tikai vasarā.

Tā kā programmā pieskārs studentu ar atšķirīgām vēlmēm un iecerēm pavadīt vasaru, "Work and Travel" sniedz iespēju izvēlēties sev vispiemērotāko vakanci apkalpojošajā sfērā (viesnīcā, kafejnīcā, kūrortā, veikalā, atrakciju parkā, dabas parkos u. tml.), kur nav nepieciešama profesionāla sagatavotība.

Izvēle ir paša studenta ziņā

– vai pavadīt vasaru pie okeāna, starp majestātiskiem kalniem, ezeriem un kanjoniem

vai ļaužu pilnās un mūžam mainīgās pilsētās.

Ja gribi apskatīt pasauli, uzlabot angļu valodas zināšanas un nedaudz piepelnīties, piesakies uz

WORK & TRAVEL USA

Prasības pretendentiem:

* Vecums - 18-29 gadi;

* Akreditētas augstskolas dienas vai vakara nodaļas students;

* Angļu sarunvalodas prasme vidējā līmenī.

citāda tūrisma aģentūra

Tālr: 7 28 28 27, 7 24 08 83

Mūsu jaunā adrese:
K. Barona iela 34,
2. stāvā, tālr. 7283303

**Skaistumkopšanas
salona speciālisti ir gatavi
palīdzēt kļūt
pievilcīgākiem**

- ♦ Veido frizūras un make-up!
- ♦ Manikīra, pedikīra, kosmetologa pakalpojumi
- ♦ Darbojas solārijs
- ♦ LU studentiem, mācībspēkiem un darbiniekiem, uzrādot apliecību, joprojām cenu atlaides!
- ♦ Klienta kartēm darbojas loterija, kurā visi laimē!

Pusdienu piedāvājums RAINA BULV.21

TRATTORIA

TIKAI 1.69 MAMMA MIA

PICA, PASTA VAI RĪSI, DZĒRIENS, KAFIJA VAI TĒJA

DATORPAKALPOJUMI
Internets, e-pasts, word, excel, drukas darbi, skenēšana, cd līmēšana

DATORTEHNIKAS TĪROZNĪCĪBA
darbi, printeri un to piedarumi, datortehnikas remonts, datorliktu izveide

KONFERENCŪ ZĀLES PAKALPOJUMI
multimēdiju iespējas, datorizētas darbavietas

**UZRAKSTI SAVU KURSADARBU
PIE MUMS!**

Šķiņģa ielā 1
Rīga, LV-1050
Tēl: 7018742
Fakss: 7018743
E-pasts: info@ipie.lv

Līdz 31. oktobrim
STUDENTA BANKAS KOMPLEKTS
bez lietošanas maksas pirmajā gadā:

- VISA Electron
- Ibanka
- Telefona banka
- Īpaša apdrošināšana
- Atlaižu karte
- Iespēja laimēt portatīvo datoru

JAUNUMS! Maģistra kredīts ar īpaši izdevīgiem noteikumiem tikai Studenta Bankas lietotājiem.

JAUNAS IESPĒJAS

unibanka
SEB grupas banka

A/s Latvijas Unibanka, bezmaksas informatīvais tālrunis 8008009, fakss 7215566, www.unibanka.lv

**Sveicam kolēģi levu,
Kas kļuvusi par laulātu sievu!
Un sveicam Normundu Ziemeli,
Kas apņēmis levu par sievu!**

“Universitātes Avīze”

(Iznāk katru otro otrdienu)

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus rediģē IEVA JASINSKA
Fotogrāfs TOMS GRĪNBERGS
Tekstus ievada BRIGITA KERSTENA
Datorsalikumu veido GUNTARS STEPĀNS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586
(pastkastīte atrodas LU kancelejā)
Tālruni: 7034328, 7034329; Fakss un aut. atb. 7034330
Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv
Mājas lapa Internetā: http://www.lanet.lv/~luua
Reģistrācijas apliecība Nr. 535.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz “UA” obligāta. Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu